

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Lege

**pentru aderarea României la Convenția privind combaterea corupției
funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice
internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997**

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției, subsumată demersurilor României de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

2.2 Descrierea situației actuale

Consiliul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a decis la 25 ianuarie 2022, prin adoptarea unei rezoluții, demararea discuțiilor de aderare a României (RO) la Organizație, alături de celelalte 5 țări candidate (Argentina, Brazilia, Bulgaria, Croația și Peru). Statele candidate au fost informate asupra deciziei Consiliului OCDE printr-o scrisoare a Secretarului-General (SG) OCDE, care a solicitat confirmarea angajamentului politic față de valorile, principiile și standardele Organizației. Scrisoarea de confirmare din partea RO, semnată de Prim-ministrul României, a fost înmănată direct SG

OCDE, cu ocazia vizitei în RO (27-28 ianuarie 2022) pentru lansarea Studiului Economic al RO, elaborat de OCDE.

Rezoluția din 25 ianuarie 2022 reprezintă prima etapă a unui proces complex și laborios de pregătire internă și derulare efectivă a discuțiilor pentru aderare. Ulterior deciziei din ianuarie 2022, SG OCDE a demarat procesul de elaborare a Foilor de Parcurs (*Accession Roadmaps*), iar demersul a fost coordonat cu statele membre OCDE.

Foile de Parcurs pentru cinci țări candidate (România, Bulgaria, Brazilia, Croația, Peru) au fost adoptate la 10 iunie 2022, la reuniunea la nivel ministerial a Consiliului OCDE. Documentele fixează termenii, condițiile și etapele procesului de aderare a României la Organizație și urmărește alinierea legislației, politicilor și practicilor interne cu cele ale OCDE. Menționează de asemenea Comitetele sectoriale care vor evalua conformitatea cu legislația și practicile OCDE, principiile care vor ghida activitatea acestora, precum și maniera în care se vor desfășura discuțiile de aderare cu autoritățile române. Foaia de Parcurs accentuează importanța valorilor comune, a viziunii și a priorităților împărtășite cu Organizația, ca elemente esențiale pe întreaga durată a procesului de aderare, inclusiv în etapa finală a obținerii statutului de membru OCDE.

După adoptarea Foi de Parcurs, Secretariatul OCDE a desfășurat, în perioada 27-28 iunie 2022, la București misiunea de lansare a discuțiilor de aderare cu România la Organizație (*kick-off mission*). Vizita a urmărit informarea autorităților române cu privire la etapele viitoare în procesul de aderare la OCDE. Discuțiile au permis interacțiuni cu toate instituțiile cu atribuții în procesul de aderare la OCDE, atât la nivel politic, cât și tehnic. Principalul demers care a revenit autorităților române la finalul anului 2022 a fost elaborarea Memorandumului Inițial, document care a reprezentat o auto-evaluare a legislației, politicilor și practicilor naționale raportat la instrumentele juridice OCDE.

În contextul mai larg de cooperare cu OCDE în vederea aderării la organizație, Ministerul Justiției (MJ) are drept scop, printre altele, aderarea la Grupul de lucru Anti-mită (WGB) și la Convenția privind combaterea coruperii funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale,

adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrată în vigoare la data de 15 februarie 1999 (Convenția anti-mită).

Reuniunea WGB din luna decembrie 2022 a reprezentat o reușită pentru partea română, având în vedere finalizarea evaluării preliminare (*preliminary assessment*) a României pentru aderarea la Convenția anti-mită a OCDE și la WGB.

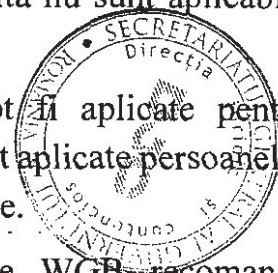
Etapa de evaluare consolidată (*full assessment*) a fost finalizată în cadrul lunii martie 2023, când WGB a luat o decizie favorabilă pentru aderarea României la Convenția anti-mită a OCDE și la WGB.

Având în vedere că România se află în procedură accelerată (*fast-track*) pentru aderarea la WGB și Convenția anti-mită, aspect confirmat de Departamentul Juridic al OCDE inclusiv cu ocazia Task Force-ului inter-instituțional privind aderarea României la OCDE, care a avut loc la data de 9 februarie 2023, OCDE are așteptarea ca România să adere cât mai curând la *Convenția privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale*.

Prin adresa din data de 23.03.2023 și adresată Ministrului Justiției, Președintele WGB comunică decizia Grupului de a recomanda Consiliului OCDE să invite România să adere la Convenția anti-mită. Prin adresa ante-menționată, Președintele WGB comunică României necesitatea luării unor măsuri legislative sau de altă natură privind:

- Asigurarea faptului că infracțiunea de corupere a funcționarilor publici străini are în vedere toate categoriile de oficiali publici străini care pot fi mituiți în concordanță cu prevederile art. 1 alin. (4) din Convenția anti-mită;
- Asigurarea faptului că nicio cauză justificată, de neimputabilitate sau specială de nepedepsire incompatibile Convenției anti-mită nu sunt aplicabile corupției funcționarilor publici străini;
- Asigurarea faptului că amenziile penale care pot fi aplicate pentru coruperea funcționarilor publici străini, indiferent dacă sunt aplicate persoanelor fizice sau juridice, sunt eficiente, proporționale și disuasive.

Prin aceeași adresă din data 23.03.2023, Președintele WGB recomandă României să transmită actul juridic intern de aderare în cel mai scurt timp. Dacă

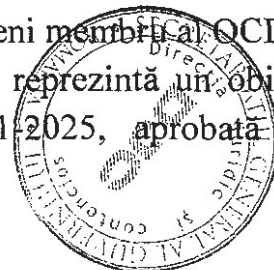
procedura internă de aderare se realizează cu celeritate, atunci faza I de evaluare ar putea avea loc în cadrul plenarei din luna octombrie 2023.

La data de 17 aprilie 2023, Secretarul General al OCDE a transmis Prim-ministrului României adresa prin care comunică oficial decizia Consiliului OCDE de a invita România să devină stat membru asociat al WGB și să adere la Convenția anti-mită. Prin această corespondență, OCDE comunică României și că, dând curs acestui demers, își va asuma următoarele:

- aderarea în cel mai scurt timp posibil la Convenția anti-mită;
- declararea adevăratei la următoarele instrumente juridice ale OCDE: (i) Recomandarea Consiliului OCDE pentru continuarea combaterii corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale [OECD/LEGAL/0378]; (ii) Recomandarea Consiliului OCDE pentru măsuri fiscale în vederea combaterii în continuare a corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale [OECD/LEGAL/0371]; (iii) Recomandarea Consiliului OCDE privind coruperea și creditele export cu sprijin oficial [OECD/LEGAL/0447]; și (iv) Recomandarea Consiliului OCDE pentru agențiile implicate în cooperarea pentru dezvoltare din perspectiva gestionării riscurilor de corupție [OECD/LEGAL/0431], precum și oricare versiuni revizuite ale acestor instrumente juridice sau înlocuiri ulterioare ale acestora;
- participarea activă la toate activitățile Grupului de lucru anti-mită;
- contribuția financiară pentru susținerea Grupului de lucru anti-mită.

Guvernul României și-a asumat toate demersurile indicate de Secretarul General al OCDE prin adresa din 17 aprilie 2023 prin transmiterea unei scrisori oficiale la data de 3 mai 2023, care a fost semnată de Prim-ministrul României.

Totodată, continuarea demersurilor României de a deveni membru al OCDE și al grupurilor de lucru relevante, în special al WGB, reprezintă un obiectiv prevăzut în Strategia Națională Anticorupție 2021-2025, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021.

2.3 Schimbări preconizate

Prin proiectul de lege se propune aderarea la *Convenția privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale*, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrată în vigoare la data de 15 februarie 1999.

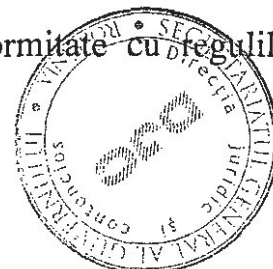
Conform Convenției anti-mită, statele membre sunt obligate să ia măsuri pentru a preveni coruperea funcționarilor publici în cadrul operațiunilor economice internaționale, inclusiv punerea în aplicare de politici și proceduri pentru a descuraja darea de mită, promovarea conștientizării în rândul companiilor cu privire la riscurile și consecințele dării de mită. Convenția prevede, de asemenea, asistență juridică reciprocă între statele membre în investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupere a funcționarilor publici străini în operațiunile economice internaționale. OCDE monitorizează nivelul de conformitate a legislației, politicilor și practicilor statelor membre ale Grupului de lucru anti-mită cu standardele Convenției printr-un proces de evaluare între părți (*inter pares*), care evaluează implementarea și aplicarea măsurilor anti-mită ale statelor membre.

Statele membre vor coopera în vederea implementării unui program de monitorizare sistematică a implementării cât mai complete a standardelor Convenției anti-mită. Cu excepția cazului în care se decide altfel prin consensul statelor membre, monitorizarea implementării Convenției anti-mită se realizează în cadrul Grupului de lucru anti-mită în conformitate cu termenii săi de referință sau în cadrul și termenii de referință ai oricărui succesor al funcțiilor sale.

Statele membre suportă costurile programului în conformitate cu regulile aplicabile organismului respectiv.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a:
Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Aderarea României la *Convenția privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale* este de natură a susține argumentele de aderare ale României la Organizație.

3.2 Impactul social

-

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

-

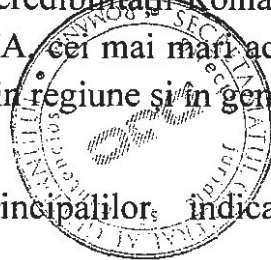
3.4 Impactul macroeconomic

Aderarea la Convenția anti-mită a OCDE este de natură de a genera un impact macroeconomic favorabil pe termen lung, după cum urmează:

- Consolidarea poziției României în raport cu principalele instituții internaționale de evaluare financiară/rating, cu repercusiuni pozitive în accesarea creditelor externe;
- Beneficii directe în atragerea de investiții străine, atât din perspectiva siguranței și predictibilității oferite de statutul de membru OCDE, cât și la nivelul unei mai bune informări a mediului de afaceri extern, pentru care studiile și datele OCDE referitoare la situația economică a unei țări reprezintă adesea o sursă mai credibilă decât cele realizate de instituțiile țării vizate;
- Obținerea unor avantaje de imagine și creșterea credibilității României în relația cu partenerii importanți din OCDE (SUA, cei mai mari actori economici europeni și non-europeni), cu statele din regiune și în general în relațiile internaționale.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

-

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

-

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Convenția anti-mită a OCDE reprezintă un document juridic relevant pentru mediul de afaceri, deoarece Convenția vizează combaterea corupției în mediul de afaceri (*supply-side of corruption*), mai exact coruperea funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale. WGB pune accent pe asigurarea tragerii la răspundere penală a companiilor, care apelează la corupție pentru a derula operațiuni economice internaționale.

Suplimentar dimensiunii penale a Convenției, aceasta are în vedere promovarea unor standarde complementare relevante mediului de afaceri, care să asigure prevenirea și combaterea fenomenului, precum:

- inițiative de conștientizare în sectorul privat în scopul prevenirii și combaterii coruperii funcționarilor publici străini;
- legislație, reglementări și practici fiscale, pentru a elimina orice sprijin indirect al coruperii funcționarilor publici străini, în special asigurarea ne-deductibilității fiscale a mitei;
- asigurarea cadrului legal pentru a permite raportarea efectivă a coruperii funcționarilor publici străini;
- asigurarea unei rigori contabile în cadrul companiilor și pentru derularea de operațiuni economice internaționale;
- audit extern, precum și cerințe și practici de control intern managerial, etică și conformitate;
- existența legislației specifice privind activitatea bancară și alte instituții financiare pentru a se asigura că evidențe adecvate vor fi păstrate și puse la dispoziție pentru inspectori și investigatori.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

-

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

-

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

-
3.9 Alte informații
-

Secțiunea a 4-a:

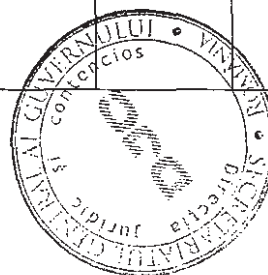
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						

i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. active nefinanciare						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. active nefinanciare						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

- a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;
- b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8 Alte informații

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6 Alte informații

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.506 /2023.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6 Alte informații

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

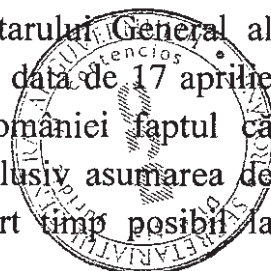
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare.

Proiectul este supus aprobării în regim de urgență în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 având în vedere următoarele considerente:

Prin adresa din data de 23.03.2023, transmisă Ministrului Justiției, Președintele Grupului de lucru anti-mită (WGB) recomandă României să depună instrumentul de aderare în cel mai scurt timp, ceea ce ar permite demararea fazei I de evaluare în cadrul plenarei din luna octombrie 2023.

Așteptarea OCDE de a avansa în ritm accelerat procedura de aderare la Convenția anti-mită a fost confirmată prin adresa Secretarului General al OCDE, care a fost adresată Prim-ministrului României din data de 17 aprilie 2023. Prin această corespondență, OCDE comunică României faptul că obținerea statutului de stat asociat la WGB reprezintă inclusiv asumarea de către România a demersului de aderare în cel mai scurt timp posibil la Convenția anti-mită.

Guvernul României și-a asumat continuarea demersului de aderare în cel mai scurt timp posibil la Convenția anti-mită prin adresa din data de 3 mai 2023, semnată de Prin-ministrul României.

Totodată, pentru derularea fazei I de evaluare, Convenția anti-mită trebuie să intre în vigoare în statul evaluat. În acest sens, conform art. 13 alin. (2) din Convenția anti-mită, după intrarea sa în vigoare, prezenta Convenție va fi disponibilă pentru aderare oricărui stat nesemnatar care este membru al OCDE sau care a devenit participant cu drepturi depline în Grupul de lucru anti-mită sau în orice succesori al funcțiilor acestuia. Pentru fiecare astfel de nesemnatar, Convenția intră în vigoare în a șazecea zi de la data depunerii instrumentului de aderare. Prin urmare, România trebuie să depună instrumentul de aderare cel puțin cu 60 de zile înainte de reuniunea plenară a WGB din luna octombrie pentru a nu afecta calendarul accelerat de evaluare.

Reamintim că ritmul general al procesului de aderare a României la OCDE este influențat de capacitatea statului candidat de a respecta calendarul de evaluare al comitetelor organizației.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Secțiunea a 8-a:

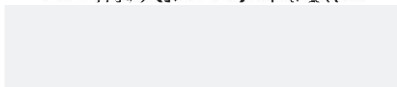
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aderarea României la Convenția privind combaterea coruperii funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIME-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

